

คุณสมบัติทางวิยาศาสตร์หน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศ ในภาษารัสเซีย : ศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์โครงสร้าง¹ ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์*

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

Morphological Properties of Foreign Loanwords in the Russian Language: A Study Based on the Structural Linguistics Approach

Piyabhorn Kongsangpakdi*

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 15 January 2025

Revised 26 February 2025

Accepted 6 March 2025

คำสำคัญ

วิยาศาสตร์หน่วยคำ

ภาษาศาสตร์โครงสร้าง

คำยืม

คำศัพท์ภาษาต่างประเทศ

* Corresponding author

E-mail address:

piyabhorn.k@arts.tu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “คุณสมบัติทางวิยาศาสตร์หน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย: ศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์โครงสร้าง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางวิยาศาสตร์หน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียตามแนวทางทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้าง โดยใช้กรอบแนวคิดของภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural Linguistics) และทฤษฎีวิยาศาสตร์คำ (Word Grammar) ผลการวิจัยพบว่า คำยืมในภาษารัสเซียส่วนใหญ่มาจากภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คำยืมเหล่านี้มีการปรับรูปคำให้สอดคล้องกับระบบวิยาศาสตร์ภาษารัสเซีย เช่น การเติมปัจจัยเพื่อสร้างรูปคำใหม่ การเปลี่ยนเสียงท้ายคำ การเปลี่ยนแปลงการสะกด เป็นต้น นอกจากนี้เป็นการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ในระบบภาษาแล้วนั้น คำยืมทำให้เกิดความหลากหลายทางโครงสร้างและระบบความหมายของภาษา โดยเฉพาะในกระบวนการสร้างคำใหม่จากรากศัพท์ของคำยืมที่ซึ่งสามารถนำไปใช้ในบริบทที่แตกต่างจากความหมายดั้งเดิม ผลการวิจัยนี้ช่วยอธิบายถึงกลไกการปรับคำยืมเข้าสู่ระบบภาษารัสเซีย และสามารถนำไปพัฒนาแนวทางการสอนภาษา การสร้างฐานข้อมูลคำยืม รวมถึงการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในภาษาต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์กลไกสากลของการยืมคำในบริบททางภาษาศาสตร์ที่กว้างขึ้น

¹ บทความวิจัยนี้สรุปเนื้อหาจากรายงานการวิจัย เรื่อง “คุณสมบัติทางวิยาศาสตร์หน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย : ศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์โครงสร้าง” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2566 สัญญาเลขที่ 14/2566

Keywords:

morphology,
structural linguistics,
loanwords,
foreign words

Abstract

The research titled “Morphological properties of foreign loanwords in the Russian language: A Study Based on the Structural Linguistics Approach” aims to examine the morphological properties and adaptation mechanisms of foreign loanwords in Russian using the frameworks of Structural Linguistics and Word Grammar. The findings indicate that the majority of loanwords originate from English, French, and German, influenced by historical, cultural, and technological exchanges. These loanwords undergo systematic adaptation, including affixation, phonological adjustments, and orthographic modifications, to conform to Russian grammatical and phonological norms. Moreover, loanwords enhance lexical expansion and contribute to the structural and semantic complexity of the language. The study highlights the role of borrowed roots in forming new words and explores their contextual reappropriation, often deviating from their original meanings. The outcomes of this research offer significant insights into the linguistic mechanisms governing loanword integration and provide a foundation for applications in language pedagogy, linguistic database development, and comparative studies across languages to further understand universal borrowing processes in linguistic systems.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องแสดงความเจริญของสังคม เมื่อชนกลุ่มใดกำหนดใช้ภาษาประจำกลุ่มแล้ว ภาษานั้นก็นับเป็นภาษาแม่ เมื่อสังคมขยายตัวเป็นเมืองและประเทศ ภาษาที่ชนกลุ่มนั้นใช้ ก็จะเปลี่ยนเป็นภาษาประจำชาติที่ใช้สืบต่อกัน ภาษานั้น ๆ ก็จะผูกพันกับผู้ใช้ภาษา คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในภาษาก็จะแสดงลักษณะความเป็นอยู่ อาหารการกิน ความเจริญก้าวหน้าของสังคมนั้น รวมทั้ง ยังเป็นหลักฐานแสดงอารยธรรม เช่น ปรัชญา วิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าที่มีมนุษย์ได้พัฒนาขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาษายังเป็นเครื่องมือในการคิดของมนุษย์ ชนกลุ่มใดมีภาษาที่ทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์ มีคำศัพท์ที่แสดงนามธรรมได้อย่างชัดเจน ชนกลุ่มนั้นจะคิดได้อย่างลึกซึ้ง วิทยาการต่าง ๆ ก็จะเจริญตามไปด้วย ภาษาหนึ่ง ๆ อาจถูกยืมไปใช้ในสังคมอื่นและสร้างความเจริญให้สังคมอื่นได้ เมื่อผู้คนของสังคมนั้นได้มีการติดต่อกัน มีการเผยแพร่วัฒนธรรม การถ่ายทอดวิทยาการ หรือมีความสัมพันธ์ในด้านใดก็ตาม ผลที่ตามมาคือเกิดการยืมภาษา (language borrowing) ระหว่างกัน ภาษาจึงนับเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของสังคม เป็นส่วนที่ถ่ายทอดลักษณะแท้จริง เป็นกระจกเงาแสดงอารยธรรมต่าง ๆ ทั้งศาสนา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ขนบธรรมเนียม ความเป็นอยู่ และอาจเป็นหลักฐานแสดงเชื้อชาติของเผ่าพันธุ์ของผู้พูดภาษานั้น ๆ โดยสามารถกล่าวได้ว่าภาษาเป็นระบบที่มีชีวิตที่ซึ่งมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สำหรับมนุษย์แล้วนั้นภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารกัน รวมถึงเป็นกลไกสำคัญของสังคมมนุษย์จึงอาจเปลี่ยนแปลงควบคู่กันไปกับสังคมมนุษย์ คำและประโยคในทุกภาษาอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือสูญหายไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลง ความเจริญต่าง ๆ สำหรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาษา นอกจากจะเกิดจากปัจจัยภายในตัวภาษาแล้ว ยังอาจเกิดจากปัจจัยภายนอกภาษา อันได้แก่ การได้รับอิทธิพลของภาษาอื่น ซึ่งส่งผลให้ภาษาอาจเปลี่ยนแปลงได้ทั้งด้านการออกเสียง ระบบเสียง ความหมายของคำ และหน้าที่ของคำในบริบทต่าง ๆ (กาญจนา นาคสกุล, 2554, น. 4)

ภาษารัสเซีย¹ ถือเป็นภาษาหนึ่งที่ระบบภาษามีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา เนื่องด้วยบริบทต่าง ๆ ในสังคมที่เปลี่ยนไป อาทิ ค่านิยมและการลดระดับการให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมดั้งเดิมโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นรัสเซียที่อาจนำไปสู่การทำลายธรรมชาติของภาษารัสเซีย รวมถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศ

¹ ภาษารัสเซีย (русский язык/ russkij jazyk) เป็นภาษากลุ่มสลาฟตะวันออกที่ชาวรัสเซียใช้พูดในยุโรปตะวันออก โดยเป็นภาษาทางการในประเทศรัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน และใช้เป็นภาษากลางอย่างแพร่หลายทั่วประเทศยูเครน ภูมิภาคคอเคซัส เอเชียกลาง และบางส่วนของรัฐบอลติก โดยมีผู้พูดมากกว่า 258 ล้านคนทั่วโลก จึงถือเป็นภาษากลุ่มสลาฟที่มีผู้พูดมากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นภาษาที่มีผู้พูดมากที่สุดเป็นอันดับที่ 7 ของโลกหากเรียงตามจำนวนผู้พูดภาษาแม่ และเป็นภาษาที่มีผู้พูดมากที่สุดเป็นอันดับที่ 8 ของโลกหากเรียงตามจำนวนผู้พูดทั้งหมด ภาษานี้เป็นหนึ่งในภาษาทางการ 6 ภาษาขององค์การสหประชาชาติ

รัสเซียกับประเทศอื่น ๆ ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม การศึกษา กีฬา การท่องเที่ยว และศาสนา ข้อสังเกตที่ประจักษ์ได้ว่า ภาษารัสเซียมีการเปลี่ยนแปลงในภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการใช้คำศัพท์ภาษาต่างประเทศ ในภาษารัสเซียอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน กล่าวคือ เกิดปรากฏการณ์การใช้คำยืม (phenomenon of using loanword) ในภาษารัสเซีย ซึ่งคำยืมถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังการยืมคำจากภาษาต่างประเทศ และถือเป็นประเด็นที่มีการกล่าวถึงและศึกษามากขึ้นในการเรียนการสอนภาษารัสเซียของผู้สอนภาษารัสเซีย และนักศึกษาที่ศึกษาภาษารัสเซียในปัจจุบัน

แหล่งที่มาของคำยืมในภาษารัสเซียมาจากภาษาที่หลายหลายตามความแตกต่างของช่วงเวลาของพัฒนาการต่าง ๆ ในโลก อาทิ ภาษากรีก ภาษาละติน ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาตุรกี ภาษาอิตาลี ภาษาดัตช์ ภาษาสเปน ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ในช่วงยุคแรกของวิวัฒนาการภาษาศาสตร์ภาษารัสเซียมีการนำคำยืมจากภาษากรีกและภาษาละตินเข้ามาในระบบคำศัพท์ ส่วนคำยืมภาษาอื่น ๆ ข้างต้น มีการนำมาใช้ในช่วงเวลาถัดจากนั้น และตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา คำยืมจากภาษาอังกฤษถือว่ามีอิทธิพลต่อระบบหน่วยคำของภาษารัสเซียเป็นอย่างมาก (Marinova, 2014) ตัวอย่างคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียมีดังต่อไปนี้

ตัวอย่างคำยืมจากภาษากรีก ได้แก่ фонетика (fonetika²) “phonetics”, эпоха (èpoha) “era”, электрон/ (èlektron) “electron”

ตัวอย่างคำยืมจากภาษาละติน ได้แก่ церемония (ceremonija) “ceremony”, электричество (èlektričestvo) “electricity”

ตัวอย่างคำยืมจากภาษาฝรั่งเศส ได้แก่ бульон (bul'on) “bouillon”, медальон (medal'on) “medallion”, павильон (pavil'on) “pavilion”

ตัวอย่างคำยืมจากภาษาอังกฤษ ได้แก่ джаз (džaz) “jazz”, имидж (imidž) “image”, картридж (kartridž) “cartridge”

ตัวอย่างคำยืมจากภาษาตุรกี ได้แก่ атаман (ataman) “chieftain”, алмаз (almaz) “diamond”, кабан (kaban) “boar”

ตัวอย่างคำยืมจากภาษาอิตาลี ได้แก่ браво (bravo) “bravo”, барокко (barokko) “baroque”, валюта (valjuta) “currency”

ตัวอย่างคำยืมจากภาษาสเปน ได้แก่ какао (kakao) “cocoa”, гитара (gitara) “guitar”, серенада (serenada) “serenade”

---

² ผู้วิจัยใช้การถ่ายอักษร (transcription) คำภาษารัสเซียด้วยอักษรละติน เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าการถ่ายอักษรด้วยอักษรละตินจะสะดวกและเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบรูปเขียน และการออกเสียงของคำ

คำยืมที่ปรากฏการใช้ในภาษารัสเซียได้มีการปรับคุณสมบัติบางประการเพื่อให้มีความสอดคล้องกับระบบคำของภาษาผู้รับ ซึ่งกระบวนการที่คำยืมถูกปรับคุณสมบัติบางประการนั้น ถือเป็นผลที่เกิดขึ้น (consequence) กับคำยืมจากภาษาผู้ให้สู่ภาษาผู้รับ การปรับคุณสมบัติของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียมีวิธีการที่หลากหลาย อาทิ การเปลี่ยนเสียงและคำ การลากเข้าความ การทับศัพท์ การบัญญัติศัพท์ การตัดคำ และการเปลี่ยนความหมายของคำหรือการกลายความหมาย สำหรับภาษารัสเซียแล้วนั้น กระบวนการดังกล่าวถือเป็นวิธีการสร้างคำ (word formation) รูปแบบหนึ่งตามระบบวิทยาหน่วยคำและส่งผลต่อการวิเคราะห์คำ (word analysis) ที่มีความสำคัญ (Ольга, 2012)

การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาหน่วยคำ (Morphological Variations) เป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังการยืมคำจากภาษาต่างประเทศที่ส่งผลต่อลักษณะทางไวยากรณ์ของคำศัพท์ภาษารัสเซียอันเป็นกระบวนการปรับทางภาษาจากภาษาผู้ให้ (donor language) สู่ภาษาผู้รับ (recipient language) คำยืมในระบบภาษารัสเซียนั้นปรากฏลักษณะการใช้ในบริบทที่หลากหลายในสังคม ดังเช่น ภาษารัสเซียสำหรับสื่อสารมวลชน ภาษารัสเซียสำหรับการโฆษณา ภาษารัสเซียทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ผลสืบเนื่องจากการที่มีการใช้คำยืมในภาษารัสเซียปัจจุบันที่มากขึ้น ก่อให้เกิดความสับสนทั้งในด้านการสื่อความหมายของคำศัพท์ ที่มาของคำ รวมไปถึงการสูญหายไปของคำภาษารัสเซียเดิม อันเนื่องมาจากการถูกแทนที่ด้วยคำภาษาต่างประเทศ (Дронская, 2015, p. 36) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการศึกษาคุณสมบัติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียปัจจุบัน เพื่อให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนภาษารัสเซียสามารถจำแนกประเภทของคำได้ นอกจากเพื่อการสร้างความเข้าใจและเผยแพร่ความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่มีการเปลี่ยนแปลงแล้วนั้น การศึกษาลักษณะนี้ย่อมก่อให้เกิดแนวโน้มการเลือกใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องของผู้สอนและผู้เรียนภาษารัสเซียมากยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรตระหนักถึงหลักการธรรมชาติของภาษาที่ศึกษานั้นเพื่อไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา ภาษารัสเซียก็เช่นเดียวกัน ปรากฏการณ์การใช้คำยืมในภาษารัสเซียปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงและเลือกใช้คำศัพท์โดยตระหนักถึงคุณค่าในธรรมชาติของภาษารัสเซียที่เป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งผู้วิจัยเชื่อว่าหลักการทางภาษาศาสตร์โครงสร้างที่นำมาใช้ในการศึกษาคุณสมบัติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียนั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนและฝึกภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้รวมถึงได้ใช้ภาษาที่ถูกต้องในการสื่อสาร

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาทั้งหมดที่ผู้วิจัยกล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ 2 ประการ อันได้แก่ 1) เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียตามแนวทางทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้าง และ 2) เพื่อศึกษาวิธีการยืมคำภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของบลูมฟิลด์ในการวิเคราะห์หน่วยศัพท์ (lexical unit) รูปไวยากรณ์ (grammatical

form) และการสร้างคำ (word formation) ของคำยืมในภาษารัสเซีย และใช้กรอบแนวคิด ไวยากรณ์คำ (Word Grammar) ของริชาร์ด ฮัตสัน ในการศึกษาลักษณะทางอนุพันวิทยา หน่วยคำ (Derivational morphology) และการผันรูปทางวิทยาหน่วยคำ (Inflectional morphology) เป็นแนวคิดพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวทางทางภาษาศาสตร์ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) แนวทางภาษาศาสตร์โครงสร้างของบลูมฟิลด์ โดยใช้กรอบแนวคิดการวิเคราะห์คำ เพื่อวิเคราะห์ แนวคิดของคำต่างประเทศ การจัดประเภทของชนิดคำภาษาต่างประเทศ และการปรับรูปคำภาษาต่างประเทศให้สอดคล้องกับระบบไวยากรณ์ภาษาผู้รับ และ (2) ทฤษฎี ไวยากรณ์คำของริชาร์ด ฮัตสัน ในการวิเคราะห์การเติมหน่วยคำแปลงลักษณะต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นวิธีการสร้างคำวิธีหนึ่งในภาษารัสเซียที่เป็นผลมาจากการยืมคำภาษาต่างประเทศ

2.1 ภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural linguistics) ตามแนวทางของบลูมฟิลด์

Leonard Bloomfield เป็นนักภาษาศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎี ภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural Linguistics) โดยเฉพาะในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 เขาเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาโครงสร้างภาษาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เน้นการวิเคราะห์ภาษาผ่านรูปแบบที่เห็นได้ชัดเจนและจับต้องได้ มากกว่าการเน้นไปที่ ความหมายหรือแนวคิดที่เป็นนามธรรม (Katamba, 1993) ภาษาศาสตร์โครงสร้างของบลูมฟิลด์ มีลักษณะเด่น ได้แก่ 1) ความเป็นวิทยาศาสตร์ โดยเน้นการสังเกต การวิเคราะห์ และการอธิบาย ที่ชัดเจนและมีหลักฐานรองรับ 2) การกำหนดหน่วยพื้นฐานของภาษาที่เป็นโครงสร้างของ ภาษา สามารถแบ่งออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่เรียกว่า หน่วยคำ (morpheme) ซึ่งเป็นหน่วยที่ เล็กที่สุดที่มีความหมาย 3) โครงสร้างของภาษาที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์ภาษาตามระดับต่าง ๆ เช่น เสียง (phonetics/phonology) คำ (morphology) และประโยค (syntax) โดยไม่ให้ความสำคัญ กับความหมายในระดับแนวคิด 4) พฤติกรรมของภาษา โดยสนใจพฤติกรรมของภาษา (linguistic behavior) ที่เป็นวิธีที่ผู้คนใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เน้นการศึกษาภาษาจาก การสังเกตการใช้จริง มากกว่าการสร้างทฤษฎีที่เป็นนามธรรม

หน่วยของภาษาที่มีความหมายตามแนวทางของบลูมฟิลด์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ หน่วยศัพท์ (lexical unit) และหน่วยไวยากรณ์ (grammatical unit) โดยหน่วยที่เล็กที่สุดใน ภาษาและไม่มี ความหมายในกลุ่มหน่วยศัพท์ คือ หน่วยเสียง (phoneme) ส่วนหน่วยที่ เล็กที่สุดในกลุ่มไวยากรณ์ คือ แท็กซีม (taxeme) ซึ่งแท็กซีมเป็นส่วนประกอบที่ประกอบกัน เป็นรูปไวยากรณ์ (grammatical form) เช่นเดียวกับที่หน่วยเสียงรวมตัวกันเป็นหน่วยศัพท์ หน่วยที่เล็กที่สุดที่มีความหมายในระดับคำศัพท์เรียกว่า มอร์ฟิม (morpheme) และในระดับ

ไวยากรณ์เรียกว่า แท็กมีม (tagmeme) กล่าวโดยสรุป ได้แก่ หน่วยที่มีรูปศัพท์และความหมาย เรียกว่า lexical form หน่วยที่มีรูปไวยากรณ์และความหมายเรียกว่า grammatical form และหน่วยเสียง (phoneme) และแท็กซีม (taxeme) ไม่มีความหมายในตัวเอง (Bloomfield, 1983)

นอกจากนี้ บลูมฟิลด์ได้แยกความแตกต่างระหว่าง คลังศัพท์ (lexicon) และไวยากรณ์ (grammar) กล่าวคือ คลังศัพท์เป็นที่รวบรวมหน่วยศัพท์ทั้งหมด ขณะที่ไวยากรณ์ทำหน้าที่จัดรูปแบบเพื่อให้เกิดความหมาย ซึ่งรูปศัพท์ (lexical form) จะสัมพันธ์กับรูปไวยากรณ์ (grammatical form) ทั้งในแง่ที่ให้ความหมายและการทำหน้าที่ไวยากรณ์ขึ้นอยู่กับตำแหน่งในประโยค การอธิบายไวยากรณ์ของภาษาจึงต้องอาศัยการจัดประเภทของรูปศัพท์ (form-class) เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ที่เรียกว่า หมวดคำ (category)

การวิเคราะห์หน่วยคำตามแนวทางของบลูมฟิลด์ใช้หลักการเรื่องหน่วยคำที่ซึ่งสัมพันธ์กับการผันรูปคำ โดยหน่วยคำแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ หน่วยคำไม้อิสระ (bound morpheme) ซึ่งต้องปรากฏร่วมกับหน่วยคำอื่น และหน่วยคำอิสระ (free morpheme) ซึ่งสามารถปรากฏเดี่ยวได้ สำหรับคำที่มีรูปผัน (inflected forms) หรือการผันรูปคำในลักษณะเดียวกันจะจัดอยู่ในกลุ่ม paradigm เดียวกัน ซึ่งในบางภาษาไม่มีการผันรูปคำทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบของภาษานั้น ๆ ในส่วนไวยากรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ วิทยาหน่วยคำ (morphology) ซึ่งศึกษาการสร้างคำ และวากยสัมพันธ์ (syntax) ซึ่งศึกษาการสร้างวลีและประโยคบลูมฟิลด์อธิบายว่าไวยากรณ์มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ที่ช่วยสร้างความหมายในภาษา ประกอบด้วย

1. การเรียงลำดับ (Order) คือ การจัดตำแหน่งของคำหรือหน่วยประกอบ ดังตัวอย่างในภาษารัสเซีย “Мать любит дочь.” แปลว่า แม่รักลูกสาว มีความหมายต่างจากประโยค “Дочь любит мать.” แปลว่า ลูกสาวรักแม่ (ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์, 2567, น. 29)

2. การปรับเสียง (Modulation) คือ การเปลี่ยนแปลงน้ำเสียง (pitch) หรือการเน้นเสียง เช่น ในคำว่า “замок” สามารถมีความหมายว่า “ปราสาท” หรือ “แม่กุญแจ” ขึ้นอยู่กับน้ำเสียงที่ลงในพยางค์ต่างกัน

3. การเปลี่ยนเสียง (Phonetic Modification) คือ การเปลี่ยนแปลงเสียง เช่น การเปลี่ยนจากคำว่า “идти” (เดิน) เป็น “шёл” (เดินไปแล้ว) ด้วยการปรับรูปเสียง

4. การเลือกรูปภาษาที่ปรากฏร่วม (Selection of Forms) เป็นการเลือกใช้ชนิดคำในบริบทที่ต่างกัน เช่น “пить воду” (ดื่มน้ำ) กับ “свежая вода” (น้ำสดชื่น) ซึ่งคำกริยา “пить” และคำคุณศัพท์ “свежая” แสดงถึงหมวดคำที่ต่างกัน หมวดคำของวลีในภาษารัสเซียสามารถแยกได้จากหมวดคำในวลีนั้น เช่น การใช้คำว่า “синий” (สีน้ำเงิน) กับ “книга” (หนังสือ) ใน “синяя книга” (หนังสือสีน้ำเงิน) ซึ่งหมวดคำคุณศัพท์และคำนามต้องมีการคล้อยตามกันในเพศและพจน์ องค์ประกอบหลัก เช่น หน่วยเสียง หน่วยคำ และประโยคเป็นสิ่งสากลในทุกภาษา แต่บางลักษณะ เช่น เพศและพจน์ในคำ อาจไม่ปรากฏในภาษาทุกภาษา (อุดม วัชรตมสิขิตติ์, 2535, น. 256)

2.2 กรอบแนวคิดไวยากรณ์คำ (Word Grammar) ของริชาร์ด ฮัดสัน

Richard Hudson เป็นนักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษที่พัฒนากรอบแนวคิดที่เรียกว่า “ไวยากรณ์คำ” (Word Grammar) ซึ่งเป็นหนึ่งในทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่เน้นการวิเคราะห์โครงสร้างของภาษาโดยเน้นไปที่คำและความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค โดยกรอบแนวคิดนี้ถือว่าภาษาประกอบด้วยโครงสร้างที่สร้างขึ้นจากคำและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างคำเหล่านั้น (Hudson, 1984) ลักษณะเด่นของกรอบแนวคิดไวยากรณ์คำประกอบด้วย 1) การเชื่อมโยง (Dependency) กล่าวคือ ไวยากรณ์คำเน้นการเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์เชิงพึ่งพา (dependency relations) ระหว่างคำในประโยค โดยแต่ละคำจะมีความสัมพันธ์กับคำอื่นในเชิงโครงสร้าง ดังเช่น คำกริยาเป็นคำหลักที่คำนามหรือคำคุณศัพท์จะเชื่อมโยงกัน 2) การเน้นคำเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าคำเป็นหน่วยสำคัญที่สุดของภาษา ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดที่มุ่งเน้นหน่วยทางไวยากรณ์ที่ใหญ่ขึ้น เช่น กลุ่มคำหรือวลี ไวยากรณ์คำพยายามวิเคราะห์โครงสร้างของภาษาโดยเริ่มจากคำและความสัมพันธ์ระหว่างคำในระดับพื้นฐานที่สุด 3) การเป็นเครือข่าย (Network) กล่าวคือ ไวยากรณ์คำมองว่าความรู้ทางภาษาของผู้ใช้ภาษาเป็นระบบเครือข่ายที่ซับซ้อน โดยที่แต่ละคำในภาษามีความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ในระบบนี้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามและคำกริยา หรือระหว่างคำคุณศัพท์และคำนาม 4) ความยืดหยุ่นและความเป็นธรรมชาติ กล่าวคือ กรอบแนวคิดนี้พยายามอธิบายโครงสร้างของภาษาในลักษณะที่เป็นธรรมชาติและยืดหยุ่นมากกว่าทฤษฎีไวยากรณ์รูปแบบอื่น ๆ โดยเน้นการอธิบายภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันและการใช้ภาษาในบริบทต่าง ๆ

ฮัดสันได้ศึกษาแนวคิดลำดับชั้นในไวยากรณ์และอธิบายว่าการใช้ ลำดับชั้น “isa” (isa hierarchy) ในการเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ ของภาษาจนถึงระดับของคำ (lexical item) แนวทางนี้ทำให้ไม่จำเป็นต้องแยกกฎไวยากรณ์ออกจากคลังคำ (lexicon) เพราะคำถือเป็นส่วนล่างสุดของโครงสร้างลำดับชั้น “isa” ฮัดสันชี้ให้เห็นว่า ลำดับชั้นนี้สามารถขยายลงไปจากคำไปสู่ส่วนประกอบย่อยในระดับวิธานหน่วยคำ (morphemes) โดยคำเป็นหน่วยนามธรรมที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียกว่า form ซึ่งเป็นหน่วยที่สามารถมองเห็นหรือได้ยิน (หน่วยรูปธรรม) ฮัดสันอธิบายว่าโครงสร้างของไวยากรณ์ทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ คำ (word) หน่วยคำ (morpheme) และหน่วยเสียง (phoneme) โดยหน่วยเสียงหรืออักษรจะถูกเขียนในเครื่องหมาย < > (Taylor, 2002) ดังเช่น ในภาษารัสเซีย เสียง <m> (ตัว “m”) เป็นส่วนหนึ่งของคำว่า “mama” (แม่)

นอกจากนี้ได้อธิบายว่าหน่วยคำ (morpheme) คือรูปธรรมที่สามารถประกอบขึ้นเพื่อสร้างรูปที่ใหญ่ขึ้น เช่น กริยาคำว่า “читать” (นอน) ในภาษารัสเซีย เมื่อมีการกระจายคำกริยาในรูปประธานของ он ที่ลงท้ายด้วย “-ит” จะกลายเป็น “спит” (เขานอน) ซึ่งเป็นการผสมหน่วยคำเพื่อแสดงการกระทำในปัจจุบัน และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยไม่ใช่แบบพึ่งพา

แต่เป็นแบบองค์ประกอบ (constituent) ที่มีการแจกแจงว่าแต่ละส่วนประกอบด้วยหน่วยคำประเภทใด (Langacker, 1999) ตัวอย่างเช่น คำว่า “университеты” (มหาวิทยาลัยหลายแห่ง) ในภาษารัสเซีย ประกอบด้วยหน่วยคำ “университет” (รากศัพท์) และ “-ы” (แสดงรูปพหูพจน์)

3. ข้อมูลและวิธีการวิจัย

ขั้นตอนนี้ผู้ทำวิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์คำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย ซึ่งผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลทางวิชาการ และศึกษาต่อยอดเชิงลึกจากรายงานวิจัยของตนเอง เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบมิติการใช้คำศัพท์ภาษารัสเซียและคำศัพท์ภาษาต่างประเทศด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในภาษารัสเซียปัจจุบัน ผ่านทางการศึกษาโดยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ รัสเซีย *Российская газета* (Rossiyskaya gazeta) ในศตวรรษที่ 21 (ช่วงปี 2016-2020)³ รวมถึงประสบการณ์การสอนภาษารัสเซีย พบว่ามีคำยืมจำนวนมากในภาษารัสเซีย และคำยืมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีลักษณะเฉพาะทางคำศัพท์ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงวิทย์หน่วยคำที่เป็นการศึกษาชนิดคำ การสร้างคำ รวมถึงการวิเคราะห์ทางวิทย์หน่วยคำ โดยได้แบ่งประเภทของข้อมูลในการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ทฤษฎีภาษาศาสตร์ที่นำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาตามแนวทางภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural linguistics) ของบลูมฟิลด์เป็นกรอบในการวิเคราะห์หน่วยศัพท์ (lexical unit) หรือหน่วยไวยากรณ์ (grammatical unit) รูปไวยากรณ์ (grammatical form) และการสร้างคำ (word formation) ของคำยืม และกรอบแนวคิดไวยากรณ์คำ (Word Grammar) ของริชาร์ด ฮัดสัน มาเพื่ออธิบายลักษณะทางไวยากรณ์ของคำยืม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนุพันธ์ทางวิทย์หน่วยคำ (Derivational morphology) และการผันรูปทางวิทย์หน่วยคำ (Inflectional morphology) 2) ข้อมูลเกี่ยวกับคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อาทิ ข้อมูลภาษาจากคลังข้อมูลภาษารัสเซียแห่งชาติ (Russian National Corpus, <http://www.ruscorpura.ru>) ตัวอย่างข่าวที่มีการใช้คำภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย จากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ *Российская Газета* และข้อมูลจากพจนานุกรมภาษารัสเซีย ได้แก่ พจนานุกรม *Словарь иностранных слов современного русского языка* [Dictionary of Foreign Words of the Modern Russian Language] (Егорова, 2014), *Словарь иностранных слов* [Dictionary of Foreign Words] (Комлев, 2000), *Словообразовательный словарь русского языка* [Derivational Dictionary of the

³ งานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2564 สัญญาเลขที่ 3/2564 และได้ตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยแล้วในวารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2566

Russian Language] (Тихонов, 1996), Этимологический словарь русского языка в четырех томах [Etymological Dictionary of the Russian Language in Four Volumes] (Фасмер, 1986), Большой толковый словарь русского языка [Great Explanatory Dictionary of the Russian Language] (Кузнецов, 2000) และ Толковый словарь иноязычных слов [Explanatory Dictionary of Foreign Words] (Крысин, 2006).

ผู้วิจัยได้ศึกษาคำยืมในภาษารัสเซียตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ถึงต้นศตวรรษที่ 21 และเลือกศึกษากลุ่มคำยืมจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์หมวดข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี หลังจากรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากคำยืมที่ได้รับรวบรวมมา โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้างของบลูมฟิลด์ และแนวคิดไวยากรณ์คำของ ริชาร์ด ฮัดสัน เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย ในส่วนต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

4. คุณสมบัติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียวิเคราะห์ตามแนวภาษาศาสตร์โครงสร้าง

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์คุณสมบัติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซียตามแนวภาษาศาสตร์โครงสร้าง อันจะตอบวัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์หน่วยศัพท์ (lexical unit) รูปไวยากรณ์ (grammatical form) และการสร้างคำ (word formation) ของคำยืมในภาษารัสเซีย ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural linguistics) ของบลูมฟิลด์ และ 2) ลักษณะทางอนุพันธ์วิทยาหน่วยคำ (Derivational morphology) และการผันรูปทางวิทยาหน่วยคำ (Inflectional morphology) ตามกรอบแนวคิดไวยากรณ์คำ (Word Grammar) ของริชาร์ด ฮัดสัน ผู้วิจัยขออธิบายประเด็นการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์หน่วยศัพท์ (lexical unit) รูปไวยากรณ์ (grammatical form) และการสร้างคำ (word formation) ของคำยืมในภาษารัสเซีย วิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้าง (Structural linguistics) ของบลูมฟิลด์

บลูมฟิลด์ได้เสนอแนวทางในการวิเคราะห์และแยกแยะหน่วยคำ (morpheme) ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์คำยืมในภาษารัสเซีย การทำความเข้าใจโครงสร้างของภาษาตามหลักการของบลูมฟิลด์ในการวิเคราะห์หน่วยคำเน้นการวิเคราะห์หน่วยคำเป็นสำคัญ หน่วยคำคือหน่วยที่เล็กที่สุดของความหมายในภาษา หน่วยคำแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก (Bloomfield, 1983) ได้แก่

1. หน่วยคำอิสระ (Free Morpheme) คือ หน่วยคำที่สามารถนำไปใช้ได้โดยอิสระ และมีความหมายในตัวเอง โดยส่วนมาก ได้แก่ คำนามหรือคำกริยา ตัวอย่างหน่วยคำอิสระ

ในภาษารัสเซียที่เป็นคำยืม ได้แก่ импорт (import) “import”, клиринг (kliring) “clearing”, контент (kontent) “content”, постер (poster) “poster”, мессидж (messidzh) “message”, дилер (diler) “dealer”, брокер (broker) “broker” (Комлев, 2000)

2. หน่วยคำพ้องพา (Bound Morpheme) คือ หน่วยคำที่ไม่สามารถใช้อย่างอิสระ ต้องประสมกับหน่วยคำอื่น ได้แก่ วิภัติ (suffixes) และปัจจัย (prefixes) ตัวอย่างหน่วยคำพ้องพาวิภัติ ในภาษารัสเซียที่เป็นคำยืม ได้แก่ «стereo-/stereo-», «анти-/anti-», «де-/de-», «контр-/kontr-», «супер-/super-», «гипер-/giper-», «ультра-/ul'tra-», «мега-/mega-», «псевдо-/psevdo-», «квази-/kvazi-», «экс-/eks-», «авто-/avto-» (Егорова, 2014)

การวิเคราะห์คำยืมเน้นที่กระบวนการที่คำถูกปรับให้เข้ากับโครงสร้างของภาษาที่รับไป โดยเน้นการแยกแยะหน่วยคำที่เป็นต้นกำเนิดและหน่วยคำที่ถูกเพิ่มเข้ามาในภาษารับ การวิเคราะห์หน่วยคำยืมในภาษารัสเซียตามแนวทางของบลูมฟิลด์เน้นการวิเคราะห์หน่วยคำต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นคำยืมนั้น กล่าวคือ หน่วยคำอิสระที่เป็นรากศัพท์ (root morpheme) และหน่วยคำพ้องพาที่เป็นปัจจัยเติม (affixes) หรือหน่วยคำอิสระที่เป็นรากศัพท์ (root morpheme) และหน่วยคำพ้องพาที่เป็นวิภัติเติม (prefixes) ทั้งนี้วิภัติปัจจัยและรากศัพท์ของคำยืมมีการปรับลักษณะหน่วยคำแต่ละส่วนให้สอดคล้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ภาษารัสเซีย

คำกริยาในภาษารัสเซียที่สร้างจากรากศัพท์ของคำศัพท์ภาษาต่างประเทศโดยการเติมปัจจัย (суффикс) ได้แก่ -ова, -и, -а และ -ну และ -ть ที่เป็นตัวลงท้ายของคำกริยารูปแรกในภาษารัสเซีย เข้ากับรากศัพท์ของภาษาต้นทาง เพื่อให้คำเหล่านั้นมีรูปคำที่สอดคล้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ภาษารัสเซีย (Розенталь, 2011) ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) дизайн เปลี่ยนเป็น дизайнировать

คำอธิบาย คำกริยา дизайнировать เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ design (การออกแบบ) โดยการเติมปัจจัยภาษารัสเซีย -ова- และ -ть ที่เป็นตัวลงท้ายของคำกริยารูปแรกในภาษารัสเซีย และมีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “ออกแบบ” (Егорова, 2014, p. 209)

(2) маркетинг เปลี่ยนเป็น маркетинговать

คำอธิบาย คำกริยา маркетинговать เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ marketing (การตลาด) โดยการเติมปัจจัยภาษารัสเซีย -ова- และ -ть ที่เป็นตัวลงท้ายของคำกริยารูปแรกในภาษารัสเซีย และมีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “ทำการตลาด” (Егорова, 2014, p. 401)

(3) **клик** เปลี่ยนเป็น **кликать**

คำอธิบาย คำกริยา **кликать** เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ **click** (การคลิก) โดยการเติมปัจจัยภาษารัสเซีย **-a-** และ **-ть** ที่เป็นตัวลงท้ายของคำกริยารูปแรกในภาษารัสเซียและมีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “คลิก” (Комлев, 2000, p. 446)

การเติมปัจจัย **-ова-** (**ова**), **-и** (**ир**), **-а-** (**а**) และตัวลงท้ายคำกริยารูปแรกในภาษารัสเซีย **-ть** เป็นการสร้างคำนามที่เป็นคำยืมให้เป็นคำกริยาในภาษารัสเซีย การแยกแยะหน่วยคำในคำยืมเหล่านี้สามารถทำได้โดยการวิเคราะห์โครงสร้างของคำแล้วแยกหน่วยคำที่มาจากภาษาเดิมและหน่วยคำที่เป็นปัจจัยเติมในภาษารัสเซีย

นอกจากชนิดคำกริยาในภาษารัสเซียที่สร้างจากรากศัพท์ของคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ โดยการเติมปัจจัย (**суффикс**) เข้ากับรากศัพท์ของภาษาต้นทาง เพื่อให้คำเหล่านั้นมีรูปคำที่สอดคล้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ภาษารัสเซียแล้วนั้น ชนิดคำคุณศัพท์ที่เกิดจากการยืมรากศัพท์ภาษาต่างประเทศ มีการใช้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(4) **маркетинг** เปลี่ยนเป็น **маркетинговый**

คำอธิบาย คำคุณศัพท์ **маркетинговый** เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ **marketing** (การตลาด) โดยการเติมปัจจัยภาษารัสเซีย **-ов-** และส่วนเติมท้าย **-ый** มีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “เกี่ยวกับการตลาด” (Егорова, 2014, p. 401)

(5) **брейншторминг** เปลี่ยนเป็น **брейншторминговый**

คำอธิบาย คำคุณศัพท์ **брейншторминговый** เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ **brainstorming** (การระดมสมอง) โดยการเติมปัจจัยภาษารัสเซีย **-ов-** และ ส่วนเติมท้าย **-ый** มีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “เกี่ยวกับการระดมสมอง” (Егорова, 2014, p. 153)

(6) **блог** เปลี่ยนเป็น **блоговый**

คำอธิบาย คำคุณศัพท์ **блоговый** เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ **blog** (บล็อก) โดยการเติมปัจจัยภาษารัสเซีย **-ов-** และส่วนเติมท้าย **-ый** มีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “เกี่ยวข้องกับบล็อก” (Егорова, 2014, p. 100)

ชนิดคำที่สามารถพบได้จากการยืมรากศัพท์ภาษาต่างประเทศผ่านกระบวนการปรับทางไวยากรณ์ภาษารัสเซีย นอกจากคำกริยาและคุณศัพท์แล้วนั้น คือ ชนิดคำกริยาวิเศษณ์ แต่กระบวนการนี้เกิดขึ้นน้อยกว่าการแปลงเป็นชนิดคำกริยาและคำคุณศัพท์ โดยปกติคำกริยาวิเศษณ์ถูกสร้างขึ้นจากรากศัพท์ของคำคุณศัพท์และเติมปัจจัย “-ск-” และ “-и-” และบางครั้งมีการเติมส่วนอุปสรรค (приставка) по- (เปียภรณ์ คงแสงภักดิ์, 2567, น. 76) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (7) дизайнер เปลี่ยนเป็น дизайнерски
คำอธิบาย คำกริยาวิเศษณ์ дизайнерски เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ designer (นักออกแบบ) โดยการเติมส่วนเติมท้าย “-ск-” และ “-и-” มีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “ในแบบนักออกแบบ” (Егорова, 2014, p. 209)
- (8) маркетинг เปลี่ยนเป็น по-маркетинговому
คำอธิบาย คำกริยาวิเศษณ์ по-маркетинговому เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ marketing (การตลาด) โดยการเติมอุปสรรคภาษารัสเซีย по- และ ส่วนเติมท้าย - овому มีโครงสร้างคำ อุปสรรค + รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “ในแบบการตลาด” (Егорова, 2014, p. 401)
- (9) хакер เปลี่ยนเป็น по-хакерски
คำอธิบาย คำกริยาวิเศษณ์ по-хакерски เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ hacker (อาชญากรไซเบอร์) โดยการเติมอุปสรรคภาษารัสเซีย по- และ ส่วนเติมท้าย -ск- และ -и มีโครงสร้างคำ อุปสรรค + รากศัพท์ + ปัจจัย แปลว่า “ในรูปแบบของอาชญากรไซเบอร์” (Егорова, 2014, p. 729)

ตามแนวทางของบลูมฟีลด์ การวิเคราะห์หน่วยคำยืมในภาษารัสเซียเน้นที่การแยกแยะหน่วยคำต่าง ๆ ที่ประกอบกันและการสังเกตว่าแต่ละหน่วยคำมีบทบาทอย่างไรในการทำให้คำยืมมีรูปคำที่สอดคล้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษารัสเซีย โดยทั่วไปคำยืมจะประกอบด้วยหน่วยคำที่เป็นรากศัพท์จากภาษาต้นกำเนิดและหน่วยคำฟังกาที่เป็นปัจจัยเติมในภาษารัสเซีย

การศึกษาโครงสร้างการสร้างคำ (word formation) ตามแนวทางของบลูมฟีลด์เน้นไปที่การวิเคราะห์หน่วยคำ (morpheme) ซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของภาษา โดยศึกษาว่า คำยืมดังกล่าว

ถูกสร้างขึ้นอย่างไร มีการผสมผสานหน่วยคำต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างไร การนำแนวทางนี้มาใช้ในการศึกษาโครงสร้างคำยืมในภาษารัสเซียจะทำให้เข้าใจถึงวิธีการที่คำยืมถูกปรับและนำมาใช้ในภาษาใหม่ เมื่อภาษารัสเซียยืมคำจากภาษาอื่น คำเหล่านั้นมักจะถูกปรับรูปคำโดยการเติมปัจจัยหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเพื่อให้เข้ากับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ของภาษารัสเซีย การศึกษาโครงสร้างการสร้างคำในกรณีของคำยืมจะเน้นที่การวิเคราะห์ที่ว่า คำยืมนี้ถูกปรับเปลี่ยนอย่างไรให้เข้ากับโครงสร้างภาษารัสเซีย และมีการเติมหน่วยคำฟังกาใด ๆ เพื่อให้คำยืมสอดคล้องกับไวยากรณ์ภาษารัสเซีย สามารถวิเคราะห์ได้ 2 ประการ ดังนี้

1. การสร้างคำใหม่โดยการใช้หน่วยคำอิสระประสมกับหน่วยคำฟังกา

หน่วยคำอิสระ (free morpheme) คือหน่วยคำที่สามารถยืนได้เองโดยไม่ต้องพึ่งพาหน่วยคำอื่น เช่น รากศัพท์ (root) ในขณะที่หน่วยคำฟังกา (bound morpheme) คือหน่วยคำที่ไม่สามารถยืนได้เอง และต้องประสมกับหน่วยคำอื่น อันได้แก่ วิภัติ ปัจจัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคำที่มีความหมายใหม่หรือหน้าที่ไวยากรณ์ใหม่ (Yule, 2005) ในภาษารัสเซียคำที่ยืมมาจากภาษาอื่นมักถูกปรับรูปแบบคำศัพท์ใหม่โดยการเติมปัจจัยโดยคำศัพท์ที่เกิดจากกระบวนการเติมปัจจัยช่วยเพิ่มความหลากหลายให้กับโครงสร้างและความหมายของคำศัพท์ในภาษารัสเซีย ทำให้คำยืมสามารถสื่อความหมายใหม่หรือความหมายเพิ่มเติม ทั้งนี้ยังคงรักษาความหมายเดิมของคำศัพท์นั้น ๆ ที่ปรับเข้ากับบริบทการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม (Kongsangphak, 2022, p. 481) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(10) лидер เปลี่ยนเป็น лидерство

คำอธิบาย คำนาม лидерство เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ leader (ผู้นำ) เมื่อเติมปัจจัย -ep-, -ств- และส่วนเติมท้าย -o มีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย + ส่วนเติมท้าย คำศัพท์ใหม่ดังกล่าว แปลว่า “การเป็นผู้นำ” หรือ “ความเป็นผู้นำ” (Егорова, 2014, p. 379)

(11) ремонт เปลี่ยนเป็น ремонтник

คำอธิบาย คำนาม ремонтник เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาฝรั่งเศส remonte (การซ่อมแซม) เมื่อเติมปัจจัย -ник- ทำให้มีโครงสร้างคำ รากศัพท์ + ปัจจัย และคำศัพท์ใหม่ดังกล่าว แปลว่า “ช่างซ่อม” (Крысин, 2006, p. 667)

นอกจากคำยืมมีการปรับรูปคำศัพท์เพื่อให้มีลักษณะทางระบบคำที่สอดคล้องกับคำศัพท์ภาษารัสเซียโดยการเติมปัจจัยแล้วนั้น คำยืมมีกระบวนการสร้างคำด้วยการเติม

อุปสรรค (приставка) ที่ช่วยเพิ่มมิติความหมายให้คำยืมและทำให้คำเหล่านั้นใช้งานได้ในบริบทที่กว้างขึ้น โดยยังคงรักษาความหมายดั้งเดิมในลักษณะที่ปรับให้เข้ากับไวยากรณ์ภาษารัสเซีย (Marinova, 2014) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(12) формат เปลี่ยนเป็น переформат

คำอธิบาย คำนาม переформат เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาฝรั่งเศส format (รูปแบบ) เมื่อเติมอุปสรรค пере- ทำให้มีโครงสร้างคำ อุปสรรค + รากศัพท์ และคำศัพท์ใหม่ดังกล่าว แปลว่า “การเปลี่ยนรูปแบบ” (Крысин, 2006, p. 840)

(13) ремонт เปลี่ยนเป็น доремонтировать

คำอธิบาย คำกริยา доремонтировать เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาฝรั่งเศส remonte (การซ่อมแซม) เมื่อเติมอุปสรรค до- ทำให้มีโครงสร้างคำ อุปสรรค + รากศัพท์ + ปัจจัย และคำศัพท์ใหม่ดังกล่าว แปลว่า “ซ่อมแซมจนเสร็จสมบูรณ์” (Крысин, 2006, p. 667)

(14) контроль เปลี่ยนเป็น подконтрольный

คำอธิบาย คำคุณศัพท์ подконтрольный เป็นคำยืมจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ control (การควบคุม) เมื่อเติมอุปสรรค под- ทำให้มีโครงสร้างคำ อุปสรรค + รากศัพท์ + ปัจจัย (-н-) + ส่วนเติมท้าย (-ый) และคำศัพท์ใหม่ดังกล่าว แปลว่า “ที่อยู่ภายใต้การควบคุม” (Крысин, 2006, p. 392)

2. การสร้างคำผสม (compounding) คือ การนำคำสองคำหรือมากกว่ามาผสมกันเพื่อสร้างคำใหม่ คำยืมในภาษารัสเซียมีลักษณะที่เป็นคำประสม (compound word) กล่าวคือ เป็นการประสมกันของคำศัพท์จากภาษาต่างประเทศตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป โดยคำศัพท์ใหม่ที่เกิดจากการประสมคำเหล่านี้จะยังคงรักษารูปคำศัพท์และสร้างคำใหม่ที่มีความหมายเฉพาะหรือความหมายเพิ่มเติม คำยืมลักษณะนี้มักจะใช้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี วัฒนธรรม และโลกาภิวัตน์ โดยช่วยให้การสื่อสารในยุคปัจจุบันสามารถอธิบายแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Kongsaengphak, 2023, p. 719) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(15) кофе-брейк

คำอธิบาย คำศัพท์ดังกล่าวเป็นคำยืมที่สร้างจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ “coffee” และ “break” เมื่อนำมาประสมกันจึงแปลว่า “การหยุดพักดื่มกาแฟ” (Комлев, 2000, p. 464)

(16) карт-бланш

คำอธิบาย คำศัพท์ดังกล่าวเป็นคำยืมที่สร้างจากรากศัพท์ภาษาฝรั่งเศส “carte” (บัตร) และ “blanche” (สีขาวหรือว่างเปล่า) เมื่อนำมาประสมกัน จึงแปลว่า “การได้รับสิทธิเต็มที่ในการตัดสินใจหรือทำบางสิ่ง” (Крысин, 2006, p. 341)

(17) коучинг-сессия

คำอธิบาย คำศัพท์ดังกล่าวเป็นคำยืมที่สร้างจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ “coaching” (การฝึกสอน, การให้คำแนะนำ) และ “session” (ช่วงเวลา) เมื่อนำมาประสมกัน จึงแปลว่า “การประชุมหรือช่วงเวลาของการฝึกสอน” (Егорова, 2014, p. 354)

รูปแบบการยืมคำในภาษารัสเซียตามการวิเคราะห์ทางหน่วยคำของบลูมฟิลด์ จำแนกออกเป็น 6 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. คำยืมที่มาจากภาษาถิ่น (Dialect borrowing) หมายถึง การยืมลักษณะการพูดหรือการออกเสียงของกลุ่มคนที่พูดภาษาเดียวกัน แต่พูดในคนละท้องถิ่น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2525, น. 72) ในภาษารัสเซียมีคำยืมที่มาจากภาษาถิ่นซึ่งได้แพร่หลายและกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษารัสเซียที่ใช้ในชีวิตประจำวันและมีการปรับเปลี่ยนความหมายและระบบคำตามบริบทของการสื่อสาร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(18) “баловать”

คำอธิบาย คำกริยานี้มาจากภาษาถิ่นที่ใช้ในบางพื้นที่ของรัสเซีย โดยหมายถึง “ตามใจ” หรือ “ทำให้เสีย” ปัจจุบันใช้ในความหมายของการทำให้คนที่ถูกเลี้ยงดูอย่างเอาใจใส่หรือไม่ดีกรอบจนเกินไป (Кузнецов, 2000, p. 56)

(19) “гроза”

คำอธิบาย คำานามนี้มาจากภาษาถิ่นที่หมายถึงเสียงดังหรือการคร่ำครวญ ปัจจุบันถูกใช้ในบริบทของพายุหรือภัยธรรมชาติที่รุนแรง (Кузнецов, 2000, p. 229)

2. ประเภทที่ยืมทางวัฒนธรรม (Cultural borrowing) หมายถึง การยืมคำที่มีลักษณะบ่งชี้ทางวัฒนธรรมบางประการมาจากอีกภาษาหนึ่ง (Yule, 2005) ในภาษารัสเซียมีคำยืมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและศิลปะ โดยมักจะเป็นคำยืมจากภาษาต่าง ๆ ทั้งจากยุโรปและเอเชีย ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการมีอิทธิพลจากภาษาต่างชาติ ปัจจุบันคำเหล่านี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบคำศัพท์ภาษารัสเซีย ทำให้ภาษารัสเซียมีความหลากหลายและสะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงในระบบสัญญาณวิทยาที่มีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย ดังตัวอย่างคำยืมทางวัฒนธรรมในภาษารัสเซียต่อไปนี้

(20) คำว่า “шедевр”

คำอธิบาย คำานามนี้เป็นคำยืมจากภาษาฝรั่งเศส chef-d'œuvre ที่หมายถึง ผลงานศิลปะที่ถือว่าเป็นงานที่ดีที่สุดหรือโดดเด่นที่สุดในสาขานั้น ๆ (Фасмер, 1986, p. 437)

(21) คำว่า “эстрада”

คำอธิบาย คำานามนี้เป็นคำยืมจากภาษาฝรั่งเศส estrade ที่หมายถึง การแสดงที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและการแสดงบนเวที รวมถึงการแสดงในวงการบันเทิง (Фасмер, 1986, p. 521)

(22) คำว่า “шарж”

คำอธิบาย คำานามนี้เป็นคำยืมจากภาษาฝรั่งเศส charge ที่หมายถึง ศิลปะการวาดภาพที่ทำให้ลักษณะของวัตถุหรือบุคคลที่ถูกวาดดูมีความตลกขบขันและเกินจริง (Фасмер, 1986, p. 418)

3. การยืมคำโดยตรง (Direct borrowing) หมายถึง การนำคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้โดยไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างหรือการออกเสียงของคำมากนัก คำเหล่านี้มักจะถูกปรับเข้ามาในภาษาเพื่อเติมเต็มช่องว่างในด้านคำศัพท์หรือเมื่อไม่มีคำที่เหมาะสมในภาษานั้น ๆ (Yule, 2005) การยืมคำโดยตรงในภาษารัสเซียเป็นกระบวนการที่คำศัพท์จากภาษาอื่นถูกนำมาใช้ในรูปแบบดั้งเดิม โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยทางด้านระบบคำ โดยคำยืมประเภทนี้มักเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ การแพทย์ และด้านอื่น ๆ

การยืมคำลักษณะนี้มักจะมีการปรับให้เข้ากับการออกเสียงและการสะกดคำในภาษารัสเซีย เช่น การเพิ่มเสียงหรืออักษรที่เหมาะสมกับระบบการสะกดคำของรัสเซีย (Елена, 2008) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(23) คำว่า “аутсорсинг”

คำอธิบาย คำานามนี้เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษ outsourcing แปลว่า การนำทรัพยากรหรือบริการจากภายนอกมาช่วยในการดำเนินการภายในองค์กร (Фасмер, 1986, p. 97)

(24) คำว่า “бренд”

คำอธิบาย คำานามนี้เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษ brand แปลว่า เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ (Фасмер, 1986, p. 212)

(25) คำว่า “тренд”

คำอธิบาย คำานามนี้เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษ trend แปลว่า ทิศทางหรือแนวโน้มที่กำลังเป็นที่นิยมในบางด้าน (Фасмер, 1986, p. 372)

4. การยืมคำแปลในภาษารัสเซีย (калькирование/calquing) เป็นวิธีการยืมคำที่องค์ประกอบของคำจากภาษาอื่น โดยเฉพาะรูปคำศัพท์ถูกแปลเป็นภาษาผู้รับโดยการแปลส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำมาใช้ใหม่ ทั้งนี้ยังคงรักษาโครงสร้างและความหมายของคำต้นฉบับไว้ (Yule, 2005) ตัวอย่างการยืมคำแปลในภาษารัสเซียมีดังนี้

(26) คำว่า “суперзвезда” แปลว่า “บุคคลที่โดดเด่นหรือมีชื่อเสียง”

คำอธิบาย คำยืมนี้เกิดจากการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษ super (супер แปลว่า ยอดเยี่ยม หรือพิเศษ) และคำศัพท์ภาษารัสเซีย звезда (star แปลว่า ดาว) (Тихонов, 1996, p. 462)

(27) คำว่า “зеленая карта” แปลว่า “ใบอนุญาตพำนักของสหรัฐอเมริกา”

คำอธิบาย คำยืมนี้เกิดจากการแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษ green (зеленая แปลว่า สีเขียว) และ card (карта แปลว่า บัตร) (Тихонов, 1996, p. 222)

5. การยืมคำตามความหมาย (Semantic borrowing) เป็นกระบวนการที่คำจากภาษาอื่นถูกยืมมาโดยที่รูปคำศัพท์และความหมายไม่ได้เปลี่ยนแปลง แต่มีการถ่ายทอดหรือขยายความหมายใหม่ ๆ ในภาษาที่ยืมคำมา โดยปกติการยืมคำในลักษณะนี้เกิดขึ้นในบริบทของการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย (Yule, 2005) ตัวอย่างคำยืมเชิงความหมายในภาษารัสเซีย มีดังนี้

(28) คำว่า “модернизация”

คำอธิบาย คำยืมนี้มาจากคำศัพท์ภาษาละติน modernus มีความหมายว่า “ทันสมัย” และมีความหมายเพิ่มเติมในภาษารัสเซีย “การปรับปรุงหรือพัฒนาอะไรบางอย่างให้ทันสมัย” (Егорова, 2014, p. 430)

(29) คำว่า “роман”

คำอธิบาย คำยืมนี้มาจากคำศัพท์ภาษาละติน romanus มีความหมายว่า “เกี่ยวกับกรุงโรม” และมีความหมายในภาษารัสเซีย “ประเภทวรรณกรรมที่เขียนในรูปแบบของเรื่องราวที่แสดงถึงประสบการณ์ส่วนตัว บุคลิก และเรื่องราวต่าง ๆ” (Егорова, 2014, p. 585)

6. การยืมคำกริยา (verb borrowing) เป็นกระบวนการที่ภาษารัสเซียรับคำกริยาจากภาษาอื่น โดยคำยืมจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ภาษารัสเซีย (Marinova, 2014) การยืมคำกริยาในภาษารัสเซียที่มาจากคำกริยาในภาษาต่าง ๆ ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

(30) คำกริยา “имплементировать”

คำอธิบาย คำยืมนี้มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ to implement (implemment) แปลว่า “นำมาใช้จริง หรือ ดำเนินการ” ใช้ในบริบทของเทคโนโลยีหรือกระบวนการ (Егорова, 2014, p. 245)

(31) คำกริยา “брендировать”

คำอธิบาย คำยืมนี้มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ to brand (brand) แปลว่า “สร้างและพัฒนาแบรนด์ หรือทำเครื่องหมายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์” (Егорова, 2014, p. 108)

(32) คำกริยา “апгрейдить”

คำอธิบาย คำยืมนี้มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ to upgrade (апгрейд) แปลว่า “ปรับปรุงให้ดีขึ้นหรืออัปเดต โดยเฉพาะในด้านซอฟต์แวร์หรือเทคโนโลยี” (Егорова, 2014, p. 53)

ตามแนวทางของบลูมฟิลด์การวิเคราะห์โครงสร้างการสร้างคำยืมและรูปแบบคำยืมในภาษารัสเซียที่เน้นการแยกแยะและทำความเข้าใจหน่วยคำต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นคำยืม รวมถึงการศึกษารูปแบบการเติมปัจจัยและการประสมคำจะช่วยให้เข้าใจวิธีการที่คำยืมถูกปรับและกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษารัสเซียอย่างสมบูรณ์

4.2 ลักษณะทางอนุพันวิทยาหน่วยคำ (Derivational morphology) และการผันรูปทางวิททยาหน่วยคำ (Inflectional morphology) ตามกรอบแนวคิดไวยากรณ์คำ (Word Grammar) ของริชาร์ด ฮัดสัน

แนวทางของฮัดสันนั้นมองภาษาเป็นเครือข่ายของคำที่เชื่อมโยงกันผ่านความสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น ความหมาย โครงสร้างไวยากรณ์ และการใช้งานในบริบทต่าง ๆ เป็นต้น ในการศึกษาเครือข่ายความสัมพันธ์ของคำยืมในภาษารัสเซียตามแนวทางของฮัดสัน เน้นการวิเคราะห์ว่าคำยืมถูกนำไปเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ในภาษาและผลกระทบต่อเครือข่ายคำที่มีอยู่แล้ว (Hudson, 1984) หลักการของฮัดสันในการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ของคำ ประกอบด้วย 1) ความสัมพันธ์ระหว่างคำ กล่าวคือ คำต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกันในเครือข่ายความสัมพันธ์นี้อาจเป็นความสัมพันธ์เชิงความหมาย (semantic relations) หรือเชิงไวยากรณ์ (syntactic relations) 2) การเชื่อมโยงผ่านความหมาย กล่าวคือ คำสามารถเชื่อมโยงกันผ่านความหมายที่คล้ายคลึงหรือเชื่อมโยงกัน ตัวอย่างเช่น คำยืมที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันมักจะมีการเชื่อมโยงในเครือข่ายเดียวกัน 3) การเชื่อมโยงผ่านโครงสร้างไวยากรณ์ กล่าวคือ คำยืมอาจถูกเชื่อมโยงกับคำที่มีโครงสร้างไวยากรณ์คล้ายกัน ดังเช่น คำกริยาที่มีรูปแบบการผันคำแบบเดียวกัน 4) การปรับตัวของคำยืม กล่าวคือ คำยืมมักจะถูกปรับให้เข้ากับเครือข่ายคำที่มีอยู่แล้วในภาษาผู้รับ ดังเช่น การปรับเปลี่ยนคำยืมให้เข้ากับโครงสร้างการสร้างคำของภาษารัสเซีย

คำยืมในภาษารัสเซียสามารถสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับคำอื่น ๆ ได้หลายวิธี เช่น ผ่านความหมายหรือโครงสร้างไวยากรณ์ ตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงถึงวิธีการที่คำยืมถูกนำมาเชื่อมโยงกับคำอื่นในภาษารัสเซียตามแนวทางของฮัดสัน

(33) เครื่องขยายความสัมพันธืของคำว้า “интернет” (internet)

คำอธิบาย คำว้า “интернет” มีความหมายเกี่ยวข้งกับคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้งกับเทคโนโลยีและการสื่อสาร เช่น “компьютер” (computer) “электронная почта” (e-mail) โครงสร้างไวยากรณ์ของคำว้า “интернет” สามารถสร้างคำใหม่ผ่านการเชื่อมโยงกับปัจจัยเติม เช่น “интернетизация” (internetizatsiya) ซึ่งแสดงถึงกระบวนการทำให้เป็นระบบอินเทอร์เน็ต เครื่องขยายนี้ยังเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ที่ใช้ปัจจัยเติมเดียวกัน ดังเช่น “компьютеризация” (kompyuterizatsiya) ในเครื่องขยายนี้ คำยืม “интернет” เชื่อมโยงกับคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน และคำที่สร้างขึ้นจากโครงสร้างการสร้างคำเดียวกัน ทำให้เกิดเครื่องขยายของคำที่เกี่ยวข้งกันทั้งในด้านความหมายและโครงสร้าง

(34) เครื่องขยายความสัมพันธืของคำว้า “модернизировать”

คำอธิบาย คำว้า “модернизировать” (modernizirovat') เชื่อมโยงกับคำที่เกี่ยวข้งกับกระบวนการทำให้ทันสมัย เช่น “реформировать” (reformirovat') หมายถึง “ปฏิรูป” หรือ “трансформировать” (transformirovat') หมายถึง “เปลี่ยนแปลง” โครงสร้างไวยากรณ์ของคำว้า “модернизировать” เชื่อมโยงกับคำกริยาที่ใช้ปัจจัย -ова- และ -ть” ที่เป็นตัวลงท้ายคำกริยารูปแรกในภาษารัสเซีย (เหมือนคำว้า “трансформировать”) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องขยายคำกริยาที่มีโครงสร้างการสร้างคำแบบเดียวกัน เครื่องขยายนี้แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของคำยืมกับคำที่มีความหมายเกี่ยวข้งกันในด้านกรเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา รวมถึงคำที่มีโครงสร้างไวยากรณ์คล้ายคลึงกัน

การสร้างเครื่องขยายความสัมพันธืของคำยืมในภาษารัสเซียตามแนวทางของฮัตสัน เน้นไปที่การวิเคราะห์ว้า คำยืมเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ในภาษารัสเซียอย่างไร ทั้งในด้านความหมายและโครงสร้างไวยากรณ์ การเชื่อมโยงเหล่านี้สร้างเครื่องขยายของคำที่สามารถทำให้เข้าใจถึงกระบวนการปรับตัวของคำยืมในภาษารัสเซียและวิธีการที่คำยืมกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบภาษาที่มีอยู่แล้ว สามารถอธิบายได้ว้าเมื่อนำคำยืมจากภาษาอื่นมาใช้ในภาษารัสเซีย คำเหล่านั้นจะต้องปรับคำให้เข้ากับระบบภาษาเดิม กล่าวคือ คำยืมมักจะถูกปรับเปลี่ยนให้เข้ากับโครงสร้างทางไวยากรณ์และการออกเสียงของภาษารัสเซีย ซึ่งมีความเกี่ยวข้งกับ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างคำ หรือการเพิ่มปัจจัยเติมที่ทำให้คำยืมสามารถใช้งานในบริบททางไวยากรณ์ได้อย่างสมบูรณ์ การปรับรูปคำลักษณะดังกล่าวประกอบไปด้วย

1. กระบวนการปรับเสียงของคำยืมในภาษารัสเซียเป็นกระบวนการที่ภาษารัสเซียรับคำจากภาษาต่างประเทศและทำการปรับเปลี่ยนเสียงของคำเหล่านั้นให้เข้ากับระบบเสียงของภาษารัสเซีย กระบวนการนี้มักเกิดขึ้นเนื่องจากความแตกต่างของโครงสร้างเสียงและหลักเกณฑ์การออกเสียงระหว่าง 2 ภาษา โดยขั้นตอนหลักในการปรับเสียงของคำยืมในภาษารัสเซีย ได้แก่ การปรับสระ การปรับพยัญชนะ การปรับเสียงที่มีการสะกดแตกต่างกัน และการลดทอนเสียง

การปรับสระปรากฏในกรณีที่คำยืมมีสระที่ไม่มีในภาษารัสเซียจะมีการปรับเปลี่ยนสระให้เป็นสระที่ใกล้เคียงที่สุดในระบบเสียงรัสเซีย ดังเช่น คำว่า “café” (จากภาษาฝรั่งเศส) ในภาษารัสเซียจะกลายเป็น “кафе” (kafe) โดยเสียงสระ [é] จะถูกปรับเป็นเสียงสระ [e] ในภาษารัสเซีย

การปรับพยัญชนะปรากฏในกรณีที่พยัญชนะบางตัวในภาษาต่างประเทศไม่มีในภาษารัสเซีย ดังนั้นคำยืมจะถูกปรับให้พยัญชนะใกล้เคียงที่สุด ดังเช่น คำว่า “football” (จากภาษาอังกฤษ) ในภาษารัสเซียจะกลายเป็น “футбол” (futbol) โดยเสียง [f] ในภาษาอังกฤษยังคงอยู่ แต่การปรับเสียง [b] จะใช้ [б] ซึ่งเป็นเสียงที่คล้ายคลึงกันในภาษารัสเซีย

การปรับเสียงที่มีการสะกดแตกต่างกันในกรณีที่คำยืมมีเสียงที่ไม่สอดคล้องกับระบบการสะกดของภาษารัสเซียจะมีการเปลี่ยนแปลง ดังเช่น คำว่า “hobby” (จากภาษาอังกฤษ) ในภาษารัสเซียจะกลายเป็น “хобби” (khobbi) โดยการใช้ [x] แทนเสียง [h] ซึ่งไม่มีในภาษารัสเซีย

การลดทอนเสียง (Simplification) ปรากฏในบางกรณีที่คำยืมอาจมีการลดทอนเสียงเพื่อให้เข้ากับรูปแบบเสียงในภาษารัสเซีย ดังเช่น คำว่า “computer” (จากภาษาอังกฤษ) ในภาษารัสเซียจะกลายเป็น “компьютер” (kompyuter) โดยมีการปรับเสียงและการสะกดเพื่อให้เหมาะสมกับหลักการออกเสียงของภาษารัสเซีย คำว่า “pizza” (จากภาษาอังกฤษ) ในภาษารัสเซียจะกลายเป็น “пицца” (pitstsa) โดยการใช้ [u] แทนเสียง [ts] เพื่อให้ตรงกับเสียงในระบบเสียงรัสเซีย

กระบวนการเหล่านี้เป็นวิธีการปรับเปลี่ยนคำยืมจากภาษาอื่น ๆ ให้เข้ากับโครงสร้างและกฎการออกเสียงในภาษารัสเซีย

2. การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ในเครือข่าย สามารถอธิบายได้ว่าเมื่อคำยืมถูกนำมาใช้ในภาษาผู้รับ คำเหล่านั้นมีการสร้างความสัมพันธ์ใหม่กับคำที่มีอยู่แล้วในภาษาผู้รับ กล่าวคือ คำที่มีความหมายคล้ายกัน หรือคำที่ใช้ในบริบทเดียวกัน ทำให้คำยืมกลายเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายคำที่มีอยู่แล้ว รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ในเครือข่ายที่มีความสำคัญมาก

เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทางคำศัพท์ (semantic change) ซึ่งเป็นกระบวนการที่คำจากภาษาต่างประเทศที่ถูกยืมเข้ามามีความหมายที่เปลี่ยนแปลงไป หรือถูกปรับให้มีความหมายใหม่ ในบริบทของภาษารัสเซีย การเปลี่ยนแปลงทางความหมายนี้สามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การขยายความหมาย การจำกัดความหมาย หรือการเปลี่ยนแปลงความหมายไปอย่างสิ้นเชิง เป็นต้น (Zellig, 1963)

การขยายความหมาย (Semantic Broadening) หมายถึง คำยืมที่เข้ามาอาจมีความหมายกว้างขึ้นเมื่อถูกใช้ในภาษารัสเซีย ดังเช่น คำว่า “шоколад” (shokolad) คำนี้มาจากภาษาสเปน (chocolate) เดิมที่หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโกโก้ แต่ในภาษารัสเซีย คำนี้สามารถขยายความหมายไปถึงขนมหวานหรืออาหารอื่น ๆ ที่มีส่วนผสมของโกโก้หรือช็อกโกแลต

การจำกัดความหมาย (Semantic Narrowing) หมายถึง คำยืมมีความหมายแคบลงเมื่อถูกใช้ในภาษารัสเซีย ดังเช่น คำว่า “портфель” (portfel) คำนี้มาจากภาษาฝรั่งเศส (portefeuille) ที่หมายถึงกระเป๋าที่ใช้เก็บเอกสารหรือตราสารทางการเงิน แต่ในภาษารัสเซีย คำนี้ถูกใช้ในความหมายแคบลง หมายถึง “กระเป๋าเอกสาร” เท่านั้น

การเปลี่ยนความหมายอย่างสิ้นเชิง (Semantic Shift) หมายถึง คำยืมมีความหมายที่แตกต่างไปอย่างสิ้นเชิงเมื่อถูกนำมาใช้ในภาษารัสเซีย ดังเช่น คำว่า “магазин” (magazin) คำนี้มาจากภาษาฝรั่งเศส (magasin) ที่หมายถึง “ร้านค้า” แต่ในภาษารัสเซีย คำว่า “магазин” ถูกใช้ในความหมายของ “ร้านขายของโดยทั่วไป” แต่ยังสามารถหมายถึง “ร้านค้าออนไลน์” ในบริบทที่ทันสมัย

การสร้างความหมายใหม่ (Neosemanticism) หมายถึง คำยืมที่ถูกนำไปใช้ในบริบทใหม่ ๆ ทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้น ดังเช่น คำว่า “клуб” (klub) มาจากคำว่า “club” ในภาษาอังกฤษ ที่หมายถึง “สถานที่พบปะกันของกลุ่มคนที่มีความสนใจร่วมกัน” แต่ในภาษารัสเซีย คำนี้มีความหมายว่า “สโมสร/สถานที่พบปะกันของกลุ่มคนที่มีความสนใจร่วมกัน” หรือ “ไนท์คลับ” ได้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเชิงเปรียบเทียบ (Metaphorical Shift) หมายถึง คำยืมที่ถูกนำไปใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบที่แตกต่างจากความหมายดั้งเดิม ดังเช่น คำว่า “гuru” (guru) มาจากภาษาฮินดี (guru) ที่หมายถึง “ครู” หรือ “ผู้ชี้แนะทางจิตวิญญาณ” แต่ในภาษารัสเซีย คำนี้ถูกนำมาใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบมีความหมายว่า “ผู้เชี่ยวชาญ” ในด้านต่าง ๆ เช่น “гuru маркетинга” (guru marketinga) หมายถึง “ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด”

กล่าวโดยสรุป การเปลี่ยนแปลงทางคำศัพท์ของคำยืมในภาษารัสเซียแสดงให้เห็นถึงการปรับคำของภาษาในการรับคำจากภาษาต่างประเทศและการนำคำเหล่านั้นไปใช้ในบริบทต่าง ๆ ทำให้เกิดความหมายที่แตกต่างหรือความหมายเพิ่มเติมจากความหมายดั้งเดิม

3. การเชื่อมโยงกับโครงสร้างไวยากรณ์เดิม สามารถอธิบายได้ว่า คำยืมต้องปรับรูปคำให้สอดคล้องกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษารัสเซีย อย่างเช่น การเติมปัจจัยที่ทำให้คำยืมสอดคล้องกับระบบการผันคำกริยาหรือคำนามของภาษารัสเซีย สำหรับการปรับรูปคำและการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ในเครือข่ายของคำยืมในภาษารัสเซีย ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

(35) คำว่า “гуглить” (guglit’)

คำอธิบาย คำว่า “гуглить” มาจากคำว่า “to google” ในภาษาอังกฤษ โดยคำนี้ถูกปรับให้กลายเป็นกริยาในภาษารัสเซียด้วยการเติมปัจจัย “-и-” และ “-ть” (-it เป็นตัวลงท้ายที่ใช้สร้างรูปคำกริยาในภาษารัสเซีย) การสร้างความสัมพันธ์ใหม่คำว่า “гуглить” มีความเชื่อมโยงกับคำกริยาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาข้อมูลออนไลน์ เช่น “искать” (iskat’ หมายถึง ค้นหา) หรือ “серфить” (serffit’ หมายถึงท่องอินเทอร์เน็ต) การเชื่อมโยงนี้ทำให้คำว่า “гуглить” กลายเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายคำที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ คำว่า “гуглить” ไม่เพียงแต่ปรับรูปคำให้สอดคล้องกับโครงสร้างภาษารัสเซีย แต่ยังสร้างความสัมพันธ์ใหม่ในเครือข่ายคำที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการค้นหาข้อมูลและใช้งานอินเทอร์เน็ตในภาษารัสเซียอีกด้วย

(36) คำว่า “модернизация” (modernizatsiya)

คำอธิบาย คำว่า “модернизация” มาจากคำว่า “modernization” ในภาษาอังกฤษ ถูกปรับเปลี่ยนด้วยการเติมปัจจัย “-изация” (-izatsiya) ซึ่งเป็นปัจจัยที่ใช้ในการสร้างคำนามที่แสดงถึง “กระบวนการ” ในภาษารัสเซีย การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ของคำว่า “модернизация” มีความเชื่อมโยงกับคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง เช่น “реформа” (reforma หมายถึง การปฏิรูป) และ “инновация” (innovatsiya หมายถึง นวัตกรรม) ทำให้เกิดเครือข่ายของคำที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในระดับองค์กรหรือระบบต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การปรับรูปคำและการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ในเครือข่ายของคำยืมในภาษารัสเซียตามแนวทางของฮัตสัน เน้นการวิเคราะห์ว่าคำยืมถูกปรับเปลี่ยนอย่างไรเพื่อให้เข้ากับโครงสร้างภาษารัสเซีย และคำยืมเหล่านั้นสร้างความสัมพันธ์ใหม่กับคำอื่น ๆ ในภาษาอย่างไร การสร้างความสัมพันธ์ใหม่นี้ช่วยให้คำยืมกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบภาษา และสามารถใช้งานได้ในบริบทที่กว้างขึ้น นอกจากนี้ฮัตสันได้ศึกษาการปรับตัวทางไวยากรณ์ของคำยืมที่ถูกปรับให้สอดคล้องกับกฎทางไวยากรณ์ของภาษาผู้รับ ในภาษารัสเซีย กระบวนการนี้ประกอบด้วย การผันคำให้สอดคล้องกับโครงสร้างการลงท้ายของคำนาม การใช้เพศทางไวยากรณ์ (gender) และการผันคำกริยาให้ตรงกับรูปแบบของภาษารัสเซีย ซึ่งสามารถอธิบายการปรับตัวทางไวยากรณ์ของคำยืมในภาษารัสเซีย ได้ดังนี้

1. การปรับเพศทางไวยากรณ์ กล่าวคือ คำยืมจากภาษาต่างประเทศจะมีการกำหนดเพศทางไวยากรณ์ในภาษารัสเซีย ตัวอย่างเช่น คำว่า “компьютер” (kompyuter หมายถึง คอมพิวเตอร์) มาจากภาษาอังกฤษ ในภาษารัสเซียคำนี้จะถูกกำหนดเป็นเพศชาย (masculine) เนื่องจากการลงท้ายของคำนามนั้นตรงกับรูปแบบเพศชายในภาษารัสเซียที่ส่วนใหญ่ลงท้ายด้วยพยัญชนะ

2. การปรับตามการผันคำนาม กล่าวคือ ภาษารัสเซียมีการผันคำนามตามกรณี (case) ซึ่งคำยืมต้องผันตามกฎของภาษารัสเซียได้ เช่น คำว่า “телефон” (telefon หมายถึง โทรศัพท์) ซึ่งผันตามกฎของคำนามในเพศชาย

3. การผันคำกริยา กล่าวคือ คำยืมที่เป็นคำกริยา มีการปรับให้ตรงกับรูปแบบการผันคำกริยาของภาษารัสเซีย ตัวอย่างเช่น คำว่า “менеджировать” (menezhirovat หมายถึง บริหารจัดการ) เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษ (manage) ถูกปรับให้ลงท้ายด้วย -оба- และ -ть ซึ่งเป็นรูปแบบการผันคำกริยาในภาษารัสเซีย

การปรับตัวของคำยืมให้เข้ากับระบบไวยากรณ์ของภาษานั้นเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะทำให้คำยืมสามารถใช้งานในบริบทต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนรูปแบบ (morphological change) ของคำยืมในภาษารัสเซียถือเป็นกระบวนการปรับรูปคำที่สำคัญมาก โดยกระบวนการนี้เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์หรือรูปแบบการผันคำให้เข้ากับระบบไวยากรณ์ของภาษารัสเซีย ซึ่งเป็นภาษาที่มีการผันรูปของคำตามหน้าที่ในประโยคอย่างชัดเจน อันได้แก่ การผันตามเพศ พจน์ กรณี (case) และการผันกริยา โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การผันคำนามตามกรณี (Case Inflection) กล่าวคือ ภาษารัสเซียเป็นภาษาที่มีการผันคำตามกรณี (nominative, genitive, dative, accusative, instrumental, prepositional) ดังนั้นเมื่อนำคำยืมจากภาษาอื่นมาใช้ในระบบคำภาษารัสเซียต้องผันรูปให้ตรงตามกรณีต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น คำว่า “тест” (test) ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษ จะผันตามกรณี ดังเช่น ในกรณี

nominative (ประธาน) ใช้ “rect” แต่ในกรณี genitive (แสดงความเป็นเจ้าของ) จะผันเป็น “recta” (testa)

2. การเติมคำต่อท้ายคำนาม (Suffixation) เพื่อแสดงเพศและพจน์ กล่าวคือ คำในภาษารัสเซียมีเพศและพจน์ การปรับคำยืมให้สอดคล้องกับระบบนี้ต้องเติมส่วนปัจจัย ตัวอย่างเช่น คำว่า “доктор” (doktor) จากภาษาอังกฤษ “doctor” สามารถเติมปัจจัย “-ша” เพื่อสร้างรูปคำเพศหญิง “докторша” (doktorsha)

3. การผันคำกริยา (Verb Conjugation) กล่าวคือ คำกริยาที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ ต้องผันให้ตรงกับรูปแบบการผันกริยาของภาษารัสเซีย ตัวอย่างเช่น คำว่า “менеджить” (menezhit) มาจากภาษาอังกฤษ “to manage” ถูกปรับให้เข้ากับการผันกริยาในภาษารัสเซีย เช่น “Я менеджу” (ya menezhu) หมายถึง “ฉันจัดการ”

4. การสร้างคำนามที่มีความหมายเชิงปริมาณ (Pluralization) กล่าวคือ คำยืมที่เป็นคำนามจะถูกผันให้สอดคล้องกับระบบพจน์ของภาษารัสเซีย ตัวอย่างเช่น คำว่า “офшор” (offshore) จากภาษาอังกฤษ ถูกปรับให้มีรูปแบบพหูพจน์เปลี่ยนเป็น “офшоры” (offshores)

5. การเปลี่ยนรูปคำนามเพื่อแสดงกรณี (Declension) โดยคำนามที่ยืมมาจากภาษาอื่น อาจถูกเปลี่ยนรูปตามกฎการเปลี่ยนรูปของคำนามในภาษารัสเซีย ตัวอย่างเช่น คำว่า “музей” (muzej) ซึ่งมาจากคำว่า “museum” ในภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศส จะถูกผันรูปในกรณีต่าง ๆ ดังเช่น “в музее” (v muzeje) ในกรณี prepositional (แสดงตำแหน่ง)

การปรับเปลี่ยนรูปแบบของคำยืมในภาษารัสเซียเป็นการทำให้คำต่างประเทศมีความสอดคล้องกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษารัสเซีย ผ่านการผันคำตามกรณี การผันกริยา และการสร้างคำใหม่ตามกฎของภาษารัสเซีย ตัวอย่างที่กล่าวมา แสดงถึงความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวของภาษารัสเซียในการรับคำยืมจากภาษาต่าง ๆ

5. อภิปรายและสรุปผลการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง “คุณสมบัติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย” เป็นการศึกษาที่มุ่งวิเคราะห์คำยืมในภาษารัสเซียจากมุมมองทางภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง โดยใช้กรอบแนวคิดของลีโอนาร์ด บลูมฟีลด์ ในเรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างคำ หน่วยศัพท์ หรือหน่วยไวยากรณ์ รูปไวยากรณ์ และการสร้างคำ ของคำยืม นอกจากนี้ยังใช้กรอบแนวคิดไวยากรณ์คำของริชาร์ด ฮัตสัน เพื่ออธิบายลักษณะทางไวยากรณ์ของคำยืม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อนุพันธ์ทางวิทยาหน่วยคำ และการผันรูปทางวิทยาหน่วยคำ งานวิจัยนี้ทำการศึกษาบทบาทและลักษณะเฉพาะของคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษารัสเซีย รวมถึงกระบวนการที่คำยืมเหล่านี้ปรับรูปคำให้สอดคล้องกับระบบภาษารัสเซียทั้งในแง่โครงสร้างและการใช้งานในบริบทต่าง ๆ

ผู้วิจัยพบว่าคำยืมในภาษารัสเซียส่วนใหญ่มาจากภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน ซึ่งสะท้อนถึงอิทธิพลของการติดต่อทางวัฒนธรรม การค้าขาย และความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ระหว่างรัสเซียกับประเทศที่ใช้ภาษาต่าง ๆ เหล่านี้ ตัวอย่างเช่น คำที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวรรณกรรมมักมีที่มาจากภาษาอังกฤษ ในขณะที่คำที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและแฟชั่นมักมาจากภาษาฝรั่งเศส คำยืมในภาษารัสเซียมักปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อให้เข้ากับระบบเสียง (Phonological System) และกฎไวยากรณ์ (Grammatical Rules) ของภาษารัสเซีย เช่น การเปลี่ยนเสียงท้ายคำ การเติมคำปัจจัย (Affixes) หรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสะกด เป็นต้น คำยืมบางคำยังสร้างคำใหม่ในภาษารัสเซียโดยอาศัยรากศัพท์ที่ยืมมา ซึ่งกระบวนการนี้แสดงถึงการเพิ่มจำนวนทางคำศัพท์ (Lexical Expansion) ในระบบภาษา

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า คำยืมในภาษารัสเซียมีการปรับตัวในลักษณะที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของบลูมฟิลด์ ซึ่งเน้นการวิเคราะห์โครงสร้างคำในระดับของหน่วยคำ (morpheme) โดยบลูมฟิลด์ให้ความสำคัญกับการแบ่งคำออกเป็น รากศัพท์ (root) และคำที่เกิดจากการเติมปัจจัย (derived words) ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า คำยืมบางคำในภาษารัสเซียยังคงลักษณะของรากศัพท์เดิมจากภาษาต้นทาง กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยด้านการสะกดหรือการออกเสียงของคำ ในขณะเดียวกัน คำยืมหลายคำได้รับการเติมปัจจัยในภาษารัสเซีย เพื่อแสดงรูปเพศทางไวยากรณ์ พจน์ หรือหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ ซึ่งช่วยให้คำเหล่านี้สอดคล้องกับระบบไวยากรณ์ของภาษารัสเซีย อีกทั้งการเติมปัจจัยดังกล่าวทำให้คำยืมมีความหมายเพิ่มเติม โดยเฉพาะการสร้างคำใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะในบริบทของภาษารัสเซีย การวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของบลูมฟิลด์ที่มองว่าคำในระบบภาษาสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยอาศัยโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและความสัมพันธ์ของหน่วยคำ

สำหรับประเด็นการวิเคราะห์ตามทฤษฎีไวยากรณ์คำของฮัตสันเน้นถึงลักษณะเครือข่ายของคำในระบบภาษา โดยผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นว่าคำยืมไม่เพียงแต่ปรับตัวให้เข้ากับโครงสร้างของภาษารัสเซียเท่านั้น แต่ยังสร้างความสัมพันธ์ใหม่กับคำอื่นในระบบภาษา โดยเฉพาะคำยืมบางคำกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบความหมาย (Semantic System) ที่มีอยู่เดิมหรือถูกนำไปใช้ในบริบทใหม่ที่แตกต่างจากความหมายต้นฉบับ ทั้งนี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างความหมายและหน้าที่ของคำได้

จากการศึกษาคณสมมติทางวิทยาหน่วยคำของคำยืมในภาษารัสเซียสามารถสรุปได้ว่า

1. คำยืมมีบทบาทสำคัญในการปรับโครงสร้างภาษา โดยคำยืมในภาษารัสเซียไม่ได้ได้เพียงแค่เพิ่มคำศัพท์ใหม่เข้าสู่ระบบภาษา แต่ยังมีปรับตัวเพื่อให้เข้ากับโครงสร้างทางไวยากรณ์และระบบเสียงของภาษา ตัวอย่างเช่น การเติมคำปัจจัยเพื่อเปลี่ยนหน้าที่ทางไวยากรณ์ หรือการเปลี่ยนเสียงท้ายคำเพื่อให้เหมาะสมกับระบบเสียงของภาษารัสเซีย

2. คำยืมเป็นแหล่งที่มาของการขยายตัวทางคำศัพท์ เนื่องจากคำยืมหลายคำกลายเป็นฐานในการสร้างคำใหม่ในภาษารัสเซียรัสเซีย โดยเฉพาะในบริบทของการพัฒนาเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่มีการสร้างคำใหม่จากรากศัพท์ของคำยืม

3. คำยืมสะท้อนถึงความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ แหล่งที่มาของคำยืม ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน สะท้อนถึงการติดต่อทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาษารัสเซีย

4. คำยืมช่วยเพิ่มความหลากหลายในระบบภาษา คำยืมไม่ได้เพียงแค่หลอมรวมเข้ากับระบบภาษาใหม่ แต่ยังช่วยสร้างความหลากหลายทางโครงสร้างและความหมาย โดยเฉพาะในแง่ของการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างคำ

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าคำยืมในภาษารัสเซียเป็นตัวอย่งของการปรับตัวทางภาษา (Linguistic Adaptation) โดยคำยืมไม่เพียงสะท้อนถึงอิทธิพลทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ แต่ยังชี้ให้เห็นถึงกลไกทางภาษาศาสตร์ที่ทำให้คำยืมสามารถหลอมรวมเข้ากับระบบภาษาใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวโดยสรุป การศึกษาคำยืมในภาษารัสเซียโดยใช้กรอบแนวคิดของบลูมฟิลด์และฮัตสันช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของระบบภาษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยเสนอว่างานวิจัยนี้สามารถประยุกต์ใช้ในหลากหลายบริบท ได้แก่ บริบทการสอนภาษา โดยพัฒนาแนวทางการสอนคำยืมที่ช่วยผู้เรียนเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างคำในภาษาต่าง ๆ และการปรับตัวเชิงโครงสร้าง บริบทเทคโนโลยีภาษาศาสตร์ใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคำยืมในภาษารัสเซียเพื่อต่อยอดในงานประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) รวมถึงการพัฒนาระบบแปลภาษาอัตโนมัติ และบริบทการศึกษาข้ามภาษาที่เน้นการวิเคราะห์คำยืมในภาษารัสเซียเปรียบเทียบกับกรปรับตัวของคำยืมในภาษาอื่น เพื่อทำความเข้าใจกลไกสากลของการยืมคำ บทบาทในการขยายความหลากหลายทางโครงสร้างและการบูรณาการในเชิงสังคม งานวิจัยนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการวิเคราะห์คำยืมในเชิงลึกและการพัฒนาแนวทางประยุกต์ในยุคดิจิทัลต่อไป

เอกสารอ้างอิง/References

- กาญจนา นาคสกุล. (2554). *ระบบเสียงภาษาไทย*. สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2525). ลักษณะของการยืมภาษา และวัฒนธรรมต่างประเทศที่ปรากฏในภาษาไทย. *ศาสตร์แห่งภาษา*, (2), 63-78.
- อุดม วโรตมสิขจิตติ์. (2535). *ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยาภรณ์ คงแสงภักดิ์. (2567). *โครงสร้างและระบบคำภาษารัสเซีย*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Bloomfield, L. (1983). *An introduction to the study of language*. John Benjamins Publishing Company.
- Hudson, R. (1984). *Word grammar*. Oxford.
- Katamba, F. (1993). *Morphology*. The Macmillan press.
- Langacker, R. (1999). *Grammar and conceptualization*. Mouton de Gruyter.
- Marinova, E. V. (2014). *Russian language at the beginning of the 21st century: Vocabulary, word formation, grammar, text*. Publishing House of the Lobachevsky State University of Nizhny Novgorod.
- Taylor, J. R. (2002). *Cognitive grammar*. Oxford University Press.
- Yule, G. (2005). Words and word-formation processes. In *The study of language* (pp. 52-61). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511819742.007>
- Zellig, S. H. (1963). *Structural linguistics*. The University of Chicago Press.
- Kongsaengphak, P. (2022). Парцеллированная структура и фигура умолчания как синтаксические средства выразительности в текстах рассказов В.М.Шукшина. *Journal of Liberal Arts, Thammasat University*, 22(3), 473-491. <https://doi.org/10.14456/lartstu.2022.50>
- Kongsaengphak, P. (2023). Сопоставительное изучение употребления русской и иноязычной лексики в современном русском языке в социальном, экономическом и политическом аспектах по материалам российской интернет-газеты «Российская газета» в 21 веке (период 2016-2020 гг.). *Journal of Liberal Arts, Thammasat University*, 23(2), 708-736. <https://doi.org/10.14456/lartstu.2023.57>

- Дронсейка, Р. П. (2015). Интернационализация лексики русского литературного языка начала XXI века. *Научный журнал*, 2(6). 35-37.
- Егорова, Т. В. (2014). *Словарь иностранных слов современного русского языка*. Аделант.
- Елена, М. В. (2008). *Иноязычные слова в русской речи конца XX – начала XXI вв.: Проблемы освоения и функционирования* [Candidate dissertation, Московский государственный университет]. Москва.
- Комлев, Н. Г. (2000). *Словарь иностранных слов*. Эксмо.
- Крысин, Л. П. (2006). *Толковый словарь иноязычных слов*. Эксмо.
- Кузнецов, С. А. (2000). *Большой толковый словарь русского языка*. Норинт.
- Ольга, Р. Ю. (2012). *Феномен иноязычности в современном русском языке: на материале словарей и языка СМИ* [Candidate dissertation, Южный федеральный университет]. Ростов-на-Дону.
- Розенталь, Д. Э. (2011). *Русский язык. Орфография и пунктуация*. Эксмо.
- Тихонов, А. Н. (1996). *Словообразовательный словарь русского языка*. Русский язык.
- Фасмер, М. (1986). *Этимологический словарь русского языка в четырех томах*. Прогресс.